

**«6D020900- Шығыстану» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін Сауданбекова Шынар Тұрғанбекқызының «Қазақтар мен жапондардың ғұрыптық мәдениетіндегі ұқсастықтар мен ерекшеліктер: семиотикалық аспект» тақырыбында жазылған диссертациялық жұмысына
СЫН-ПІКІР**

Сауданбекова Шынардың диссертациялық жұмысы қазақтар мен жапон халықтарының ғұрыптық мәдениетін салыстырмалы түрде семиотикалық талдауға бағытталған. Бұл тақырыптың өзектілігі екі ел халықтарының - қазақтар мен жапондардың мәдениетін салыстырмалы түрде зерттеудің қажеттілігінде жатыр, олар бір-бірінен жеткілікті үлкен қашықтықта дамығанына қарамастан, көптеген мәдени ұқсастықтар мен ортақтастықтарды қамтиды. Қарастырылып отырған тақырып Қазақстан мен Жапонияның екіжақты қатынастарының дамуы тұрғысынан да маңызды. Тәуелсіздік алғаннан бері біздің еліміз Күншығыс елімен жақсы қарым қатынаста, атап айтар болсақ, мәдени және білім беру саласында жан-жақты байланыстарды дамытып келеді. Қазақтар мен жапондардың мәдени байланысын анықтау екі ел арасындағы жаңа білімді қалыптастыру, екіжақты қатынастарды дамыту мен екі елдің халықтарын жақындастыру үшін аса маңызды болмақ.

Ш.Т.Сауданбекованың диссертациясы жапон және қазақ халықтарының мәдени дәстүрлерінің даму тарихы мен екі ел халықтарының ұлттық бірегейлігін қалыптастырудағы рөлін, этномәдениеттің сақталу деңгейі мен ұлттық мәдени құндылықтардың сабақтастығының заманауи сипатын анықтауға бағытталған. Осы мақсатқа жетуге бірқатар зерттеу міндеттерін анықтау керек болды. Олардың шешімі диссертациялық жұмыстың құрылымының ерекшелігін анықтайды.

Диссертация кіріспеден және үш бөлімнен, қорытындыдан, қосымшадан және пайдаланылған әдебиеттер тізімінен тұрады. Бірінші тарауда жапондар мен қазақтардың салт-дәстүрін салыстырмалы зерттеудің теориялық аспектілері, нақтырақ айтсақ, салт-сананың семиотикалық аспектілерін талдау, сонымен қатар зерттеу тақырыбы бойынша қазақ және жапон тарихнамасын зерттеу қарастырылған. Диссертацияның екінші тарауында екі елдің қоғамындағы мәдени дәстүрлердің ерекшеліктері мен ұқсастықтары зерделенген. Жұмыстың үшінші тарауында қазіргі жапон және қазақ қоғамдарындағы ұлттық салт-дәстүрлер мен әдет-ғұрыптардың заманауи сипатына салыстырмалы талдау жасалынған. Қорытындыда зерттеудің негізгі тұжырымдары келтірілген. Қосымшада диссертация тақырыбы бойынша дереккөздерді жинақтау мақсатында жүргізілген далалық зерттеулердің нәтижелері келтірілген.

Қазақ, жапон, орыс және ағылшын тілдеріндегі этнографиялық және тарихи материалдарды кеңінен талдау негізінде мәдени дәстүрлерге құрылымдық-функционалдық сипаттама беріп, қазақ және жапон халықтарының дәстүрлі мәдениетіндегі орнын анықтап, сақталу дәрежесін,

салттық ерекшеліктер және олардың қазіргі жағдайда өзгеруін анықтай отырып, Ш.Т. Сауданбекова зерттеудің алға қойылған мақсатына қол жеткізді. Диссертациямен танысуда диссертанттың қазақтар мен жапондардың дәстүрлі мәдениетін зерттеген ғалымдардың еңбектерімен барынша танысқандағына назар аудару керек, ең бастысы, Жапонияда тағылымдама кезінде жинаған материалдарын өз жұмысында тиімді пайдалана білген. Бұл диссертацияның нәтижелері мен қорытындыларын айтарлықтай мазмұнды етеді. Айта кететін жайт диссертант жапон тілін өте жақсы біледі, онсыз қазақтар мен жапондардың дәстүрлі мәдениетін салыстырмалы түрде зерттеу мүмкін болмас еді.

Ш.Т. Сауданбекованың диссертациялық жұмысы – өзекті тақырыпты қамтыған өзіндік ерекше ғылыми зерттеу деп айтуға болады. Зерттеудің жаңалығы зерттеу мәселелерін тұжырымдауда да, диссертант ұсынған шешімдерде де жатыр. Жұмыстың негізгі ойлары, қорытындылары мен нәтижелері күмән тудырмайды. Олар диссертацияда жарияланған мақалаларда, соның ішінде импакт-факторы жоғары журналдарда толық көрсетілген және халықаралық ғылыми конференцияларда талқыланған.

Ш.Т. Сауданбекованың диссертациялық жұмысы теориялық және методологиялық тұрғысынан өте жоғарғы дәрежеде жазылған. Диссертациялық жұмыс «6D020900-Шығыстану» мамандығы бойынша (PhD) философия ғылымдарының докторы дәрежесін алу үшін қойылатын талаптарға толық жауап береді, ал ізденуші Сауданбекова Шынар Тұрғанбекқызы қорғауға ұсынылады.

**Ғылыми кеңесші,
«Туран» университеті
«Аймақтану және халықаралық
қатынастар» кафедрасының
профессоры, т.ғ.д.**

А.К. Камалов — **Камалов А.К.**

